

BESLUITVORMENDE NOTA
AAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
No. 21.0002096

Afdeling/eenheid/cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling Projectnaam: Grip op sociaal domein Bijl.: Datum: 20 april 2021 Steller: D. van den Born

Portefeuille: II

Onderwerp: Uitvoeringsplan 'Grip op sociaal domein'

Voorgesteld besluit

1. Het uitvoeringsplan en projectplan 'Grip op sociaal domein' vaststellen en instemmen met de uitvoering van het project;
2. De raad via de tweede kwartaalbegrotingswijziging 2021 voorstellen een budget van € 1.171.494 beschikbaar te stellen voor de uitvoeringskosten 2021;
3. De financiële consequenties van het project 'Grip op sociaal domein' vanaf 2022 te betrekken bij de integrale afweging van de perspectiefnota 2022 - 2025;
4. De directie machtigen, vooruitlopend op raadsbesluit, verplichtingen aan te gaan;
5. Het uitvoeringsplan 'Grip op sociaal domein' ter informatie aanbieden aan de commissie Samenleving.

Beleidsreferentie

- Jeugdwet, Wmo, Participatiewet
- Beleidsplan sociaal domein Krachtig Noordoostpolder 2.0

Inleiding

In oktober 2019 zijn we als gemeente gestart met het proces 'Grip op sociaal domein'. Dit vanwege oplopende financiële tekorten in het sociaal domein in combinatie met een toenemende zorgvraag in de toekomst. Grofweg onderscheiden we in het proces 'Grip op het sociaal domein' drie fasen:

Fase I: Het komen tot een nieuwe koers sociaal domein (visie)
Fase II: Het uitkristalliseren van de koers (concretiseren van de maatregelen)
Fase III: Uitvoering geven aan de koers (daadwerkelijk uitvoeren en monitoren van het effect)

Fase I is inmiddels afgerond en heeft geresulteerd in de keuze voor het scenario 'Afremsen van de groei en het stabiliseren van de uitgaven'. Deze koers is inhoudelijk uitgewerkt in het beleidsplan sociaal domein 'Krachtig Noordoostpolder 2.0' en vastgesteld op 27 januari 2021.

Inmiddels is fase II gestart. In het uitvoeringsplan (bijlage 1) staat een set concrete maatregelen hoe we uitvoering willen geven aan de nieuwe koers in het sociaal domein en de bijbehorende financiële taakstelling willen bereiken.

Doelstelling

Het realiseren van een toekomstbestendig en betaalbaar sociaal domein door het afremmen van de groei en het stabiliseren van de uitgaven.

Argumenten

1.1. De maatregelen in het uitvoeringsplan sluiten aan bij de gekozen koers: afremmen van de groei en het stabiliseren van de uitgaven.

De maatregelen zijn tot stand gekomen in samenspraak met het bestuur, beleidsadviseurs Maatschappelijke ontwikkeling en de afdeling Uitvoering sociaal domein. De maatregelen zijn gecheckt op haalbaarheid en getoetst aan de kaders vanuit het beleidsplan Sociaal domein.

1.2. De maatregelen zijn een uitwerking van het beleidsplan Krachtig Noordoostpolder 2.0.

In het uitvoeringsplan wordt beschreven welke maatregelen we van plan zijn om te nemen, de wijze waarop de maatregelen worden geïmplementeerd en hoe de communicatie daarover plaatsvindt. Enkelvoudige concrete maatregelen kunnen direct tot uitvoering worden gebracht en de meer complexe maatregelen die om een integrale aanpak vragen, komen later in de deelplannen al dan niet separaat ter besluitvorming terug. De maatregelen die opgenomen staan in het uitvoeringsplan achten we haalbaar en uitvoerbaar. Indien dit later anders blijkt te zijn, zal naar aanvullende maatregelen gezocht worden.

1.3. Het realiseren van een betaalbaar sociaal domein in de toekomst vraagt om een projectmatige aanpak. Om de maatregelen te effectueren is het proactief aanjagen en het monitoren van de voortgang uitermate belangrijk. Om focus te houden op het bewerkstelligen van een daadwerkelijke verandering, is een projectmatige aanpak van belang. Het projectplan (bijlage 2) biedt inzicht in de projectsturing, organisatie, uitvoering en monitoring van het project 'Grip op sociaal domein' ofwel de randvoorwaarden om ervoor te zorgen dat dit project succesvol wordt.

2.1. Om de structurele lasten in het sociaal domein te beheersen, is een incidentele investering van € 2,4 miljoen nodig.

Dit betreffen de verwachte incidentele kosten van de tijdelijke formatie USD, frictiekosten en overige projectuitgaven. Dit is voor de periode 2021 – 2024 € 1,9 mln. Het meerdere betreft de kosten van de structurele formatie-uitbreiding van USD in het jaar 2021, omdat er in dat jaar nog geen sprake is van besparingen. Het totaal benodigde projectbudget is € 2,4 mln.

2.2. Er is meer capaciteit bij USD en B&FPC nodig voor de uitvoering van reguliere werkzaamheden sociaal domein en een bijdrage te kunnen leveren voor het project 'Grip op sociaal domein'.

Uit het bedrijfsvoeringsonderzoek USD blijkt immers dat de huidige structurele bezetting USD nu onvoldoende is en er meer capaciteit nodig is om enerzijds de reguliere dienstverlening te kunnen uitvoeren en anderzijds om zich extra te kunnen inzetten ten behoeve van de uitvoering van de maatregelen 'Grip op het sociaal domein'. De extra inzet richt zich o.a. op het afbouwen van trajecten die voorheen wel werden toegestaan, maar als gevolg van de nieuwe koers zorgvuldig moeten worden afgebouwd.

2.3. Het benodigde incidentele uitvoeringsbudget voor 2021 van € 1.171.494 dekken uit de reserve beleidsplan. Op deze manier kan er in 2021 gestart worden met de uitvoering van het project. De middelen vanaf 2022 worden integraal verwerkt in de Perspectiefnota.

4. De directie, machtigen vooruitlopend op besluitvorming in de raad, uitgaven te doen voor uitvoering van het project 'Grip op sociaal domein'.

Dit is noodzakelijk om de formatie voor reguliere ondersteuning aan onze inwoners door USD te waarborgen. Deze noodzaak blijkt uit het bedrijfsvoeringsonderzoek USD. Daarnaast is dit gewenst om de capaciteit bij USD/B&FPC op orde te krijgen en te starten met de uitvoering van het project.

5. Grip op sociaal domein betreft een omvangrijk project.

De commissie Samenleving is intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van de visie sociaal domein. Voor vaststelling van het beleidsplan sociaal domein Krachtig Noordoostpolder 2.0 is de commissie via een presentatie geïnformeerd over de te nemen maatregelen. Het is goed om hen over de uitvoering hiervan mee te nemen en te informeren over het benodigde uitvoeringsbudget. Het betreft immers een omvangrijke investering.

Kanttekeningen

1.1. Maatregelen kunnen in een later stadium niet uitvoerbaar blijken en/of onvoldoende financiële besparingen opleveren.

De maatregelen zijn taakstellend per onderdeel, dus specifiek voor het voorveld, toegang, maatwerk Participatie/Minima, Wmo en Jeugd. Indien een maatregel niet uitvoerbaar blijkt of niet de beoogde besparing oplevert, is het aan het college om te zoeken naar een alternatief. Bij verschuiving van de taakstelling naar een ander onderdeel, is de raad hiervoor aan zet.

1.2. *Bij de berekening van benodigde formatie USD voor de toekomst is nog geen rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen.*

Voorbeelden hiervan zijn de doordecentralisatie beschermd wonen en de wet inburgering. Deze decentralisaties zijn nog in voorbereiding. Het is nog niet exact duidelijk hoeveel middelen we van het Rijk ontvangen en hoeveel uitvoeringskosten (inclusief uitbreiding formatie USD) dit met zich meebrengen.

Planning/Uitvoering

Na vaststelling van het uitvoeringsplan en projectplan in het college start de uitvoering van het project. De voorbereidingen van het project zijn reeds gestart. De financiële taakstelling moet op 31 december 2023 zijn gerealiseerd. Daarmee is de looptijd van het project circa 3 jaar.

Bijlagen

Bijlage 1: Uitvoeringsplan Grip op het sociaal domein

Bijlage 2: Projectplan Grip op het sociaal domein